

Guia d'actuació enfront de casos d'infecció pel nou coronavirus SARS-CoV-2 als serveis de salut mental i addiccions d'àmbit penitenciari

Atenció a la salut mental en l'àmbit penitenciari d'adults i de Justícia juvenil

Servei Català de la Salut
20 de març del 2020

Aquest procediment d'actuació està en revisió permanent en funció de l'evolució i nova informació de la malaltia de què es disposi.

Contingut

1. Justificació	3
2. Objectius.....	3
3. Recomanacions per l'atenció a la salut mental en l'àmbit penitenciar	4
Annex.	6

1. Justificació

Aquest document forma part del material disponible per professionals recollit en l'espai Canal Salut: <http://canalsalut.gencat.cat/ca/salut-a-z/c/coronavirus-2019-ncov/material-professionals/>

2. Objectius

Els objectius d'aquest document són:

- Fer les recomanacions necessàries per reduir el risc de contagi de CoVID-19 en els recursos de la xarxa de salut mental i addiccions d'àmbit penitenciari.
- Preservar al màxim la seguretat dels professionals i persones usuàries dels recursos de la xarxa de salut mental i addiccions d'àmbit penitenciari.
- Proposar actuacions dirigides a optimitzar la utilització dels recursos de la xarxa sanitària de salut mental i addiccions d'àmbit penitenciari.
- Recomanacions generals
- Pel que fa a la prevenció i el control de la infecció pel coronavirus SARS-CoV-2, s'aplicaran a les mesures especificades en la Guia d'actuació enfront de casos d'infecció pel nou coronavirus SARS-CoV-2 que siguin d'aplicació.
- Es recomana reconvertir totes les consultes presencials que sigui possible en no presencials.
- Es recomana reforçar al màxim l'atenció telefònica de suport als equips d'atenció primària penitenciaris.
- Es recomana la col·locació d'informació visual (pantalles informatives, cartells, etc.) en llocs estratègics dels centres per proporcionar als pacients les instruccions sobre la higiene de mans i la higiene respiratòria, prioritzant aquesta informació davant qualsevol altre missatge.
- S'ha de disposar de dispensadors amb solució hidroalcohòlica en aquelles àrees on no hi hagi la possibilitat de rentar-se les mans amb aigua i sabó.
- Cal fer revisió sistemàtica i diària dels estocs del material necessari per assegurar que existeix prou material de protecció.
- Els equips de protecció han d'estar accessibles perquè els professionals se'ls posin abans d'entrar a l'estança d'exploració de pacients amb sospita d'infecció per COVID-19. En la zona d'entrada a l'estança s'ha de disposar de dispensador de solució hidroalcohòlica.
- Cada centre sanitari ha de designar una estança diferenciada on es centri l'atenció dels pacients amb sospita de COVID-19. Aquesta estança ha de comptar amb totes les mesures de protecció vigents.
- Tenint en compte que cal continuar atenent als pacients que, d'entrada, no tindran símptomes relacionats amb el COVID-19 sinó altres malalties, la situació actual exigeix extremar en tots els casos les precaucions i complir de forma molt estricta amb les precaucions universals que inclouen mesures com la higiene de mans i la higiene respiratòria.

3. Recomanacions per l'atenció a la salut mental en l'àmbit penitenciari

1. Salut mental ambulatoria àmbit penitenciari adults i Justícia Juvenil

- Queden suspeses les visites de seguiment en casos estabilitzats i les activitats grupals de qualssevol tipus.
- Queden suspeses les activitats de formació interna.
- Queden suspeses les reunions de coordinació presencials. La coordinació necessària es realitzarà per telèfon, correu electrònic o d'altres mitjans telemàtics
- Les visites presencials per part de psiquiatria i de psicologia es limiten als casos següents:
 - Primeres visites urgents i preferents a demanda dels metges d'AP i de l'equip tècnic de Justícia Juvenil
 - Persones amb trastorn mental greu que no estiguin estabilitzades
 - Persones en situació de risc de suïcidi

En funció del grau de confinament decretat en cada moment al centre penitenciari o centre educatiu de justícia juvenil, les visites d'atenció ambulatoria es realitzaran en el lloc destinat habitualment.

Cal assegurar l'assessorament als metges d'AP i a l'equip tècnic de Justícia Juvenil presencial i telefònic, des dels professionals de salut mental del centre en horari laboral i per psiquiatria de guàrdia de la UHPP fora d'aquest horari.

- Per part d'infermeria de salut mental es manté l'administració dels antipsicòtics depot programats, el seguiment dels protocols de farmacovigilància, així com intervencions específiques en els casos de situació de crisi o inici de descompensació.
- Per part de psicologia, es limita la intervenció als casos en els que es consideri imprescindible la seva intervenció en situació de crisi o risc de suïcidi.
- Per part de teràpia ocupacional, l'activitat es limitarà a mantenir intervencions individuals en aquells casos que l'equip de salut mental consideri necessari mantenir-les (unitats de vulnerables).
- L'activitat presencial dels professionals de salut mental es limitarà al temps imprescindible per donar resposta a l'activitat referida anteriorment, per tal de minimitzar en la mida del possible el risc de contagi. La resta del temps els professionals estaran localitzables telefònicament per als metges d'atenció primària i disponibles per si la seva presència es fa necessària.

2. Salut mental hospitalària àmbit penitenciari

- Objectius:
 - Garantir l'assistència a les persones amb patologia mental severa descompensada que precisin ingrés hospitalari
 - Garantir l'assistència a les persones amb patologia mental que necessiti atenció urgent en absència de psiquiatre/a en el seu centre penitenciari

- Garantir l'assistència a les persones amb risc de suïcidi que necessitin atenció urgent i / o ingrés
- Es mantindran operatives les unitats d'hospitalització de Brians 1 i Brians 2:
 - UHPP
 - UHRPP
- La UHRPP de Brians 2 només acceptarà ingressos programats, prèviament acordats amb el coordinador de la Unitat
- Es manté l'atenció d'urgències psiquiàtriques 24 hores al dia centralitzada a la UHPP de Brians 1 amb psiquiatria de guàrdia presencial
- Es mantenen circuits de derivació a la UHPP amb especial importància en aquests factors:
 - Prèviament a la derivació sempre contacte telefònic amb psiquiatria de guàrdia per part del psiquiatre/a de centre penitenciari que deriva o en la seva absència del metge de guàrdia de centre.
 - La derivació ha de comptar sempre amb l'acceptació prèvia de psiquiatria de guàrdia de la UHPP.
- Atenció a casos positius de CoVID- 19 de caràcter lleu, que no necessitin ingrés hospitalari per aquest motiu, i que presentin trastorn mental greu descompensat amb necessitat d'ingrés psiquiàtric en unitat de aguts.
 - Si és necessari l'ingrés es farà a la UHPP de Brians 1
 - El criteri serà restrictiu i individualitzat, amb valoració psiquiàtrica prèvia a la seva trasllat i quedant la decisió d'ingrés en el psiquiatre de la UHPP, previ contacte sempre amb Coordinador de la Unitat, Dr. Muro, o en la seva absència amb Referent clínic, Dr. Pérez Pazos
 - L'ingrés durarà el mínim imprescindible per a l'estabilització psiquiàtrica en règim d'aguts, passant posteriorment a ser atès en el mateix circuit que la resta de pacients amb CoVID- 19 positius
- Per a l'adequat funcionament de la xarxa psiquiàtrica penitenciària i poder garantir l'assistència d'urgències psiquiàtriques e ingressos, és imprescindible que es garanteixi per part de el departament de justícia els trasllats dels pacients a altres centres un cop se li hagi donat l'alta mèdica de les unitats d'Hospitalització.

Donada la situació canviant contínuament en quant a escenari i complexitat, l'horari presencial de professionals vindrà determinat en el pla de contingència específic per a cada centre en cada moment, ajustant-se a les recomanacions i instruccions dels Departaments de Salut i Justícia.

Annex.

Recomanacions de gestió psicològica durant quarantenes per malalties infeccioses.

https://www.copc.cat/adjuntos/adjunto_15213/v/Guia%20de%20gesti%C3%B3%20psicol%C3%B2gica%20davant%20quarantenes%20per%20malalties%20infeccioses.pdf?tm=1584127708

Serveis Territorials i Serveis d'Urgències de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (SUVEC)

Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública

C. Roc Boronat 81-95 (edifici Salvany) 08005 Barcelona
Telèfons 935 513 693 / 935 513 674

Agència de Salut Pública de Barcelona

Servei d'Epidemiologia (Barcelona ciutat) Pl. Lesseps, 1
08023 Barcelona
Telèfon 932 384 545 mdo@aspb.cat

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública al Barcelonès Nord i Maresme

C. Roc Boronat, 81-95 (edifici Salvany) 08005 Barcelona
Telèfon 935 513 727 uve.bnm@gencat.cat

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública a Barcelona Sud

C. Feixa Llarga, s/n, 3a planta Antiga Escola d'Infermeria Hospital Universitari de Bellvitge
08907 l'Hospitalet de Llobregat Telèfon 932 607 500 ext. 2208-2558
bacelonasud@gencat.cat

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública al Vallès Occidental i Vallès Oriental

Ctra. Vallvidrera, 38
08173 Sant Cugat del Vallès Telèfon 936 246 432/33 epi.valles@gencat.cat

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública a la Catalunya Central

C. Muralla del Carme, 7, 5a pl. 08241 Manresa

Telèfons 938 753 381 / 938 726 743

uvercc@gencat.cat

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública a Girona

Plaça Pompeu Fabra, 1 (edifici de la Generalitat) 17002 Girona

Telèfon 872 975 666 epidemiologia.girona@gencat.cat

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública a Lleida i Alt Pirineu i Aran

C. Alcalde Rovira Roure, 2 25006 Lleida

Telèfon 973 701 600/634 epidemiologia.lleida@gencat.cat

Servei de Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública al Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre

Av. Maria Cristina, 54 43002 Tarragona

Telèfons 977 249 613 / 977 249 625

epidemiologia.tarragona@gencat.cat

Unitat de Vigilància Epidemiològica de la Regió Sanitària Terres de l'Ebre

Plaça Gerard Vergés, 1 43500 Tortosa

Telèfon 977 495 512 epidemiologia.ebre@gencat.cat

Servei d'Urgències de Vigilància Epidemiològica de Catalunya (SUVEC)

Telèfon: 627 480 828.

Laborables a partir de les 15 hores i les 24 hores el cap de setmana i festius.